

Directorul? Nu-i o problemă!

Cine ia contact cu teatrul și într-altfel decât din fotoliul de cronicar, cine pătrunde în această lume, s-o cunoască, pe la „Intrarea artiștilor”, află, printre cele dintâi lucruri, că o chestiune hotărâtoare pentru destinul acestor instituții este alegerea și numirea directorului. Alegere, numire (și menținere) care intră, după cum grăiește legea, în competența organelor locale de îndrumare și control. Alegere, numire (și menținere) care sînt acte decisive pentru bunul, foarte bunul mers al instituțiilor respective. Sau, dimpotrivă. Așa se face că avem teatre de ani de zile frunțașe ale vieții teatrale, că avem teatre cu un program politic-cultural limpede și stăruitor tradus în viață, că avem teatre cu realizări pe care nu conținem să le lăudăm, să le evocăm și să le dăm exemplu; și avem, puține cîte sînt, dar avem și teatre care-și petrec timpul într-o alunecare furișată, teatre amorțite, cu directori somnolenți — oameni altădată ageri și bătaioși, azi prinși în gută, sciatică, miopie, astmă, daltonism, toate ale spiritului.

Cîte-or fi — n-am stat să le număr, dar știu vreo cîteva — sînt ciuca rapoartelor și a articolelor bilanțiere. Trist e că, de regulă, sînt luați în târbacă, laolaltă cu

directorul, oameni vrednici, înzestrați, puși pe treabă, oameni care și-au legat destinele de colectivul lor și nu vor să și-l dezlege cu una-cu două, că plătesc ei oalele sparte de un director prost sau leneș.

Toate astea le spun nu pentru a face o delimitare, pe care orice om de bună credință și de competență o și face. Ci pentru că, știut fiind de toată lumea că de neînsemnat e fenomenul în raport cu ansamblul mișcării teatrale, altfel spus, cît de redus e procentul de conducători de teatre necorespunzători, tocmai factorii în competența cărora intră redresarea situației ocolesc sau întirzie luarea deciziei. Tovarăși de la județe! Am fost de curînd într-un mic oraș, am stat cîteva zile printre niște oameni care traduc în fapt concret, cît se poate de concret, politica culturală a partidului și statului nostru. M-am bucurat pentru realizările lor și mi-am adus aminte că nu mult timp în urmă înlînisem aici o situație (nu cred că sînt prea brutal) jalnică.

Ce miracol să se fi întîmplat? Nici un miracol. Nu s-a mutat aici peste noapte centrul mișcării teatrale din România; nu s-a produs nici un spectacol-eveniment. Pur și simplu, de prin septembrie, se muncește altfel: aici se cunoaște repertoriul, fără probabile schimbări, fără posibile aminări; aici, fiecare premieră are loc, irevocabil, la data anunțată publicului; aici, spectacolele tind, de la o premieră la alta, să atingă dacă nu nivelul de vîrf, în orice caz treapta medie a calității; aici se recuperează în timp record serioase rămîineri în urmă și, în acest prim trimestru al anului, se înscriu în statistici, după multe sta-

giuni cenușii, primele depășiri de plan; aici, da, și aici, publicul începe să vină masiv la teatru; tot aici, cei doar douăzeci și patru de oameni de teatru (pentru mulți dintre noi, anonimi) alcătuiesc, în sfîrșit, un colectiv, o familie.

Toate aceste lucruri, prin nimic senzaționale, dar prin totul binefăcătoare pentru teatru, pentru publicul acestui teatru, se datorează, o spun nu numai fără nici o îndoială, dar și cu bucurie, directorului. E un tînăr actor, a absolvit institutul în 1971 — vedeți, acordîndu-i-se mandatul, i s-a făcut și o derogare de la condițiile de vechime! — a venit aici și n-a plecat. A rămas aici, cu alți colegi, a pus umărul, a pus sufletul, a dovedit dragoste pentru teatru, pricepere, hărnicie, stăruință, a dobîndit încrederea și stima colegilor, publicului, factorilor de răspundere. E de șapte luni director și e pus pe treabă. Și va face treabă, o să vedeți. Dar nu despre director vroiam să vorbesc, ci despre cei care l-au descoperit și numit.

Tovarăși de la județe, răspunzători de soarta celor cîteva teatre care merg scîrțîind și poticnindu-se, vine o stagione în care răspunderile noastre sînt mult mai mari, exigențele sînt sporite, sarcinile teatrelor sînt limpezi. Vă semnalez situația de mai sus în intenția de a face remarcă acțiunea tutelarilor acestui teatru: n-au căutat directorul prin Capitală, prin vecini sau prin învățămînt, n-au așteptat rezolvarea de la forurile centrale, ci, considerînd că problema directorului de teatru e, într-adevăr, o problemă, au analizat situația, s-au consultat, au cumpănit bine lucrurile și au luat o decizie!